

Dinu Cocea-Părintele haiducilor din cinematografia românească

Dinu Cocea, pe numele său adevărat Constantin Eugeniu Cocea s-a născut la 22 septembrie 1929, în comuna Periș, județul Ilfov, într-o familie intelectuală, tatăl său, Ilie Cocea fiind un reputat avocat al vremii, iar mama sa, Eugenia, profesoară. A fost nepotul cunoscutului intelectual socialist al perioadei interbelice N. D. Cocea și văr al renumitelor actrițe Dina și Tanți Cocea.

După absolvirea liceului și apoi, în 1953, a Institutului de Teatru și Film, a debutat în cinematografie în anul 1954 cu documentarul Pui de șoim. În primii ani ai carierei sale, a lucrat ca asistent sau secund pe lângă regizori consacrați precum: Lucian Bratu, Louis Daquin, Marc Maurette, Gheorghe Naghi, Marius Teodorescu ș.a., după care, din 1966 odată cu filmul artistic Haiducii a regizat singur.

Până atunci, în 1966, a lucrat la realizarea filmului D-ale carnavalului (în 1959) și ca regizor secund, la filmele Băieții noștri (1960), Mândrie (1961) și Tudor (1963). După Haiducii, au urmat filme de succes regizate de Dinu Cocea astfel: Răpirea fecioarelor (1968), Răzbunarea haiducilor (1968), Haiducii lui Șaptecai (1971), Zestrea Domniței Ralu (1971), Săptămâna nebunilor (1971), Parașutiștii (1972), Stejar - extremă urgență (1974), Instanța amână pronunțarea (1976), Ecaterina Teodoroiu (1978), Iancu Jianu, Zapciul (1980), Iancu Jianu, haiducul (1980) ș.a.

*Independența
prin Cultură*

Din enumerarea filmografiei regizorului, se poate vedea că a avut o apetență deosebită pentru filmele de aventuri având ca subiect fapte istorice și eroi, personaje legendare din trecutul românesc. La fel cum americanii își evocă pe peliculă vechii cowboy, Dinu Cocea a reînviat memoria haiducilor români, fiind numit de altfel, regizorul care a înviat haiducii. La o parte din filmele menționate, Dinu Cocea fost și scenarist sau coscenarist. De asemenea, a și jucat în unele filme, precum: Instanța amână pronunțarea sau Rug și flacăra, acesta din urmă, regizat în 1980 de Adrian Petrișanu. În perioada sa de glorie, anii '70, Dinu Cocea a lucrat și la Ministerul de Interne cu gradul de locotenent-colonel, ocupând funcția de șef al Serviciului Cinematografic din Direcția de Cultură a respectivei instituții.

La începutul anilor '80, Dinu Cocea a intrat în conflict cu autoritățile comuniste ale vremii după ce acestea i-au cenzurat în totalitate filmul *Pe apa sâmbetei*, considerat subversiv pentru regim, întrucât trata greșelile grave și imputabile factorilor de răspundere din anii comunismului în legătură cu construirea unui baraj de pe râul Argeș. Căderea în dizgrație a lui Dinu Cocea s-a produs întru-totul, după plecarea din țară, la sfârșitul anului 1981, a soției sale Elena și a fiicei sale Ioana, care, au refuzat să se întoarcă dintr-o excursie turistică în Franța, rămânând ilegal acolo.

Au urmat lungi serii de cereri de reîntregire a familiei și discuții contradictorii cu autoritățile, inclusiv amenințări cu proteste și greva foamei din partea regizorului - dat afară de peste tot și interzis a mai apărea în public - care au culminat cu intervenția unor organisme internaționale de apărare a drepturilor omului.

Într-un final, Dinu Cocea a primit aprobarea de a părăsi definitiv România, stabilindu-se la Paris în 1986, unde a lucrat la televiziunea franceză și în presă. După Revoluția din decembrie 1989, Dinu Cocea a revenit în țară, a participat la diverse evenimente culturale și, după grele lupte cu noile autorități, în 2007 și-a recuperat și o proprietate confiscată de comuniști (o locuință valoroasă în centrul Capitalei).

În anul 2010, la Festivalul Internațional de Film de la Iași i-a fost decernat Premiul de Excelență pentru întreaga sa carieră culturală. Restabilit în România, Dinu Cocea intenționa să mai realizeze un film artistic *Sub vântul de est*, dar din cauza stării precare a sănătății, nu a mai apucat să-l termine, așa cum nu și-a mai finalizat nici cartea sa de memorii. La 26 decembrie 2013, Dinu Cocea a încetat din viață într-un spital din Paris, iar la dorința sa, a fost incinerat. Urna cu cenușa funerară a fost adusă în țară și depusă în cavoul familiei din Cimitirul Sfânta Vineri din București. În urma sa, rămân peliculele lui de succes, vizionate și astăzi de iubitorii de filme, din toate generațiile.

ROMÂNIA
ROMÂNĂ

Horățiu Măndășescu
*Independența
prin Cultură*